

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
в Национален институт по геофизика, геодезия и география
при Българската академия на науките
по професионално направление 4.4 Науки за Земята
научна специалност „Физическа география и ландшафтознание“,
обявен в Държавен вестник, брой 86 от 15.10.2021 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Велимира Асенова Стоянова, Национален институт по геофизика, геодезия и география при БАН, Департамент „География“, секция „Физическа география“

Становище: доц. д-р Димитър Иванов Антонов, Геологически институт при БАН, секция „Геотехника на околната среда“

Подадените от гл. ас. д-р Велимира Стоянова документи за участие в конкурса (единствен кандидат) отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Р. България и Правилника за неговото прилагане, а също така и на Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН – приет с решения на Научния съвет (НС).

Членовете на Научното жури за провеждане на конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ са определени със Заповед №01-264 на Директора на НИГГГ-БАН от 12.11.2021 г. На първото заседание на Научното жури, проведено на 17.12.2021 г., бях избран да представя становище за кандидата.

Общо представяне на кандидата

Велимира Ас. Стоянова е родена на 20.02.1986 г. Висшето си образование завършва през 2011 г. в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Геолого-географски факултет с две образователни степени магистър в специалност „География“. Първата магистърска програма е „География и регионално развитие и управление“ с професионална квалификация „магистър по „География и регионално развитие и управление“, и втора магистратура – „Физическа география и ландшафтна екология“ с професионална квалификация „магистър по „Физическа география и ландшафтна екология“. В

периода 2012 – 2015 г. е докторант по специалност „Физическа география и ландшафтознание“ в НИГТГ-БАН, като успешно защитава и получава образователната и научна степен „Доктор“ на 15.12.2015 г., с дисертационен труд на тема „Уязвимост на грунтовите води от замърсяване с арсен в заливната тераса на река Огоста между село Мартиново и язовир „Огоста“. От януари 2016 г. до момента е на работа в Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН, секция „Физическа география“, първоначално като „географ“ (януари 2016 – февруари 2017 г.) и от февруари 2017 г. до сега като „главен асистент“.

Приложената *Справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания* на НИГТГ-БАН, последните приети с Решение на НС на НИГТГ-БАН, за научно-изследователската дейност на гл. ас. д-р Велимира Стоянова за заемане на академична длъжност „доцент“ показва, че точките по отделните групи показатели надвишават минимално изискуемите точки.

Публикационна дейност

Гл. ас. д-р Велимира Стоянова има общо 41 публикации като за настоящия конкурс е представила 30 броя (без 2 публикации, включени в материалите за защита на докторската ѝ дисертация; и без 9 броя – на тематики несвързани с конкурса).

Публикациите, подлежащи на рецензия за конкурса са представени от В. Стоянова в един общ раздел „Публикации“. В приложената от кандидата *Справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания* на НИГТГ при БАН, 10 броя публикации са поставени в Група В, показател 4; 5 броя в Група Г, показател 7; 15 броя в Група Г, показател 8.

Д-р Стоянова е представила 3 бр. самостоятелни публикации (№№ Г8_2, Г8_8, и Г8_13), и съответно в съавторство – 27 бр. От последните: на 10 броя публикации е водещ автор (№№ В4_1, В4_2, В4_3, В4_4, Г7_1, Г7_2, Г7_3, Г8_4, Г8_9, Г8_11), на 8 броя е на втора позиция (№№ В4_10, Г7_4, Г7_5, Г8_1, Г8_5, Г8_10, Г8_12, Г8_15), а на останалите 9 броя е на трета или друга позиция (№№

B4_5, B4_6, B4_7, B4_8, B4_9, Г8_4, Г8_6, Г8_7, Г8_14). От всички 30 бр. публикации – 19 бр. са на английски език, а 11 бр. са на български език. Следователно, почти две към едно е разпределението на между трудовете на английски и български език.

Забележка: номерата на публикациите отговарят на номерата на копията на научните публикации, представени от кандидата.

От приложената Справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания на НИГГГ–БАН се проследява, че в Група В, показател 4, точките са 122,14 при 100 минимално изискуеми точки, а в Група Г, показатели 7, и 8 са общо 225,3 при 220 минимално изискуеми точки.

Анализ на цитиранията

Представени са общо 16 броя цитати на 10 броя публикации, като преобладаващата част от цитиранията са от колективи с български автори (14 броя). В Справката за изпълнение на минималните изисквания и на допълнителните изисквания на НИГГГ–БАН цитатите в Група Д са разделени по отделните показатели, а именно: Група Д, показател 10, – 11 цитата по 5 точки или общо 55 т.; и в Група Д, показател 12, – 5 цитата по 2 точки или общо 10 т. Общо точките са 65 като те покриват минимално изискуемите точки по този критерий.

Проекти

Съгласно Справката за изпълнение на минималните изисквания и на допълнителните изисквания на НИГГГ–БАН:

Ръководство на национален научен или образователен проект – Група Е, показател 17, са представени 2 проекта (по 20 точки). Следователно ръководството в гореизложените проекти носят на гл. ас. д-р Велимира Стоянова общо 40 т., тоест повече от изискуемите 30 точки общо за Група Е.

Научни приноси

При подробното разглеждане на публикуваните и представени от д-р В. Стоянова трудове научните приноси могат да се характеризират в две главни групи, а именно:

Група А. Оценка на замърсяването на почвите и водите с тежки метали и металоиди спрямо морфографски условия и параметри.

В тази група попадат новаторски подход за оценка на опасността от постъпване на тежки метали и металоиди в почвите на Крайдунавските низини; анализ на пространственото разпределение на значителен брой проби от почвата в замърсената с арсен заливна тераса на река Огоста като на тази база е изследвана и установена миграцията на арсена в замърсените речни тераси на реката и са моделирани процесите на неговата мобилизация и транспорт; определяне на зависимостта на пространственото разпределение на тежки метали в почвата от морфологията на крайдунавска заливна тераса. Тези приноси са описани в тринадесет научни труда, включително в списания/сборници с „импакт фактор“ (1 бр.) и „импакт ранг“ (4 бр.).

ГРУПА Б. Проследяване промените в земното покритие и земеползването.

В тази група влиза прилагането на методика, разработена за страните по ФАР за четвъртото ниво на номенклатурата за земно покритие CORINE, за проследяване промените в земното покритие и земеползването в долините на р. Огоста и р. Лом. Динамиката на горепосочените промени е изследвана в контекста на разпространението на тежки метали и металоиди в почвите на речните заливни низини, причинено от земеделската дейност и земеползването. Тези приноси са описани в три научни труда, включително в списание/сборник с „импакт ранг“.

Прави впечатление, че представените публикации, от гл. ас. д-р Велимира Стоянова, са на високо научно ниво и са подходящо илюстрирани. Констатирам, че не са открити данни за плагиатство и не е направен опит за представяне на чужди трудове като авторски. В публикациите, където кандидатът не е водещ автор, тя е посочила в частта на приносите отделните съавтори в изследванията, а където не е – приемам равнодялово участие на всеки един от авторите.

Лични впечатления

Личните ми впечатления от гл. ас. д-р Велимира Стоянова като специалист и колега са отлични. Това е на база съвместната ни дейност по два големи научни проекта – ASCOR и ARSENT. Без преувеличение мога да заявя, че следствие на

огромната изследователска работа на д-р В. Стоянова, която тя извърши по горепосочените проекти в частта на пространственото разпределение както на арсена, така и на отделните грунтови фракции в заливната тераса на р. Огоста, в момента разполагаме с *база данни* на световно ниво, което е предпоставка и за бъдещи публикации в едни от най-реномираните списания в областта на Науките за Земята. В допълнение само мога да добавя, че кандидатът прави впечатление с така важната и необходима комбинация от подробни полеви (теренни) изследвания, съчетано с отлично познаване на съвременните цифрови методи в областта на геоинформатиката.

Направеният анализ на представените документи и материали от гл. ас. д-р Велимира Стоянова за участие в конкурса установи, че те напълно отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Р. България и Правилника за неговото прилагане, а също така и на Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН. Приложената Справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания на НИГГГ-БАН за научно-изследователската дейност на кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент“ показва, че точките по отделните групи надвишават минимално изискуемите точки. Този факт, както и несъмнените научни приноси на кандидата в областта на локални и регионални оценки на замърсяването на почвите с тежки метали и металоиди на база морфографски условия и параметри, ми дават основание да препоръчам на членовете на Научното жури да предложат на Научния съвет на Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН гл. ас. д-р Велимира Стоянова да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.4 Науки за Земята, научна специалност „Физическа география и ландшафтознание“.

гр. София,
12.01.2022 г.

/доц. д-р Димитър Антонов/